

ADMINISTRACINĖ NAŠTOS MAŽINIMO PRIEMONIŲ KRYPTYS

LAIMA KUBILIENĖ
MARIJA NORVAIŠAITĖ

PROCESINIAI VEIKSMAI

Administracinė našta skatinama pasiruošiant blogiausiam scenarijui ir „dėl visa ko“ atliekant perteklinius procesinius veiksmus

UŽSIENIO PRAKTIKA

Procesinių veiksmų peržiūra ir keitimas: review & replace (JK)

GALIMI POKYČIAI LIETUVOJE

Perteklinių procesinių veiksmų atliekant IT SAA šalinimas: šalinti akistatos procesinį veiksmą kaip perteklinį, nepapildantį bylos naujomis aplinkybėmis bei pakartotinai traumuojantį nukentėjusįjį.

IKITEISIMINIO TYRIMO DOKUMENTACIJA

Išsamaus tyrimo JK rezultatas: 79% tirtų bylų turėjo neproporcingą kiekį informacijos ir dokumentų; LT atliekama ikiteisminio tyrimo bylų peržiūra: esant aiškioms aplinkybėms bylų apimtys svyruoja nuo 27 iki 130 lapų

UŽSIENIO PRAKTIKA

Turinys ir forma (JK)
Tik esminės bylai aplinkybės, naikinamas informacijos dubliavimasis (JK)
Bendras tarpinstitucinis bylos standartas (JK)
Standartinė baudžiamojo persekiojimo ataskaita (Škotija)

GALIMI POKYČIAI LIETUVOJE

218 formų peržiūra ir optimizavimas 1 ikiteisminio tyrimo ataskaita IBPS

SUPAPRASTINTAS PROCESAS

Siekiami riboti baudžiamojo proceso formalizmą, kuris gali pakenkti ikiteisminio tyrimo veiksmingumui. Pagreitina IT laiko, tačiau ne atliekamų procesinių veiksmų ar bylos apimties atžvilgiu.

UŽSIENIO PRAKTIKA

Nesunkūs nusikaltimai - byla per 1 dieną siunčiama prokurorui (Vokietija)
Procesinių veiksmų derinimas žodine arba rašytine tvarka (Prancūzija)

GALIMI POKYČIAI LIETUVOJE

Atlikus visus procesinius veiksmus byla perduodama prokuratūrai per optimaliausią laiką, siekiant spartos procesiniai veiksmai derinami žodine/rašytine forma atsižvelgiant į susiklosčiusias praktines IT aplinkybes.

E-DOKUMENTACIJA

E-dokumentai - pagrindinis įrankis siekiant našumo, tačiau nevisad yra efektyviai panaudojamas, todėl yra tikslinga užtikrinti IT funkcionalumą.

UŽSIENIO PRAKTIKA

Skaitmeninio teisingumo platforma (Škotija)
Skaitmeninio strategija (JK)
Saugus tinklalapis informacijos sklaidai (Kanada);
Integruota e-dokumentų sistema (JK);
Mobilioji aplikacija (JAV)

GALIMI POKYČIAI LIETUVOJE

Automatiškai sugeneruojami bylų apyrašai
Vientisa bylų peržiūra, visi dokumentai vienoje IT ataskaitoje
IBPS rašant tarnybinius pranešimus automatiškai sugeneruojamos IT pareigūnų ir prokurorų pavardės

PAREIGŪNŲ DISKRECIJA

Neproporcingas pareigūnų tikrinimas ir kontrolė nesunkių bei apysunkių nusikaltimų atveju, norint mažinti administracinę našta turi būti didinamos policijos pareigūnų diskrecijos ribos, taip skatinant lyderystę.

UŽSIENIO PRAKTIKA

Kvalifikacijos kėlimas Policijos mokykloje - lyderystės įgūdžiai (JK)
Praplėstos pareigūnų diskrecijos ribos vykdant nesunkių ir apysunkių nusikaltimų tyrimą (JK)

GALIMI POKYČIAI LIETUVOJE

Lyderystės kvalifikacijos kėlimas BPK pokyčiai: Pareigūnai priima sprendimus vykdant nesunkių ir apysunkių nusikaltimų tyrimą, didesnė prokurorų kontrolė atliekant sunkių ir labai sunkių nusikaltimų IT.

DUOMENŲ ĮVESTIS

Pakartotinai įvedami duomenys ženkliai didina dokumentacijai skiriamą laiką.

UŽSIENIO PRAKTIKA

Mobilioji aplikacija (JAV) (procesiniai veiksmai gali būti atliekami reagavimo ekipaže)
Kalbos atpažinimo mechanizmas (JAV);
Asmeninis skaitmeninis asistentas (JK)

GALIMI POKYČIAI LIETUVOJE

Informacija suvedama vieną kartą įvykio vietoje, savalaikė informacija iškart prieinama vadovams.
Mobilus parašas

DUOMENŲ FIKSAVIMAS IR TECHNOLOGIJOS

Savalaikis duomenų rinkimas ir fiksavimas vietoje ilgai trunkančios duomenų įvesties.

UŽSIENIO PRAKTIKA

Garso ir vaizdo kameros (JK, LT);
Skaitmeninių įrodymų saugykla (JK) ir kt.
Tiesioginės video konferencijos (JK, Kanada)
Nesunkių nusikaltimų atveju liudytojų apklausos telefonu (JK)

GALIMI POKYČIAI LIETUVOJE

Liudytojų apklausos telefonu (nesunkūs nusikaltimai)

TARPINSTITUCINIS BENDRADARBIAVIMAS

Tarpinstitucinio dialogo, bendros strategijos, bendrų IT tikslų trūkumas.

UŽSIENIO PRAKTIKA

Policijos ir prokuratūros bendra veiklos strategija (JK)
Tarpinstitucinės stažuotės (JAV, JK)
Tarpinstitucinis kvalifikacijos kėlimas: tiek prokurorams tiek pareigūnams skirti bendradarbiavimo mokymai (JK)

GALIMI POKYČIAI LIETUVOJE

Vykdomos tarpinstitucinės stažuotės: praktiniai mokymai, prokurorai kartu su pareigūnais reaguoja ir vyksta į iškvietimus.
Tarpinstitucinė IT strategija.

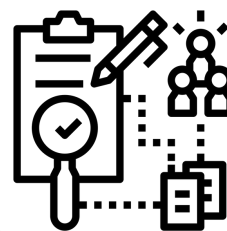
**Pirminiai veiksmai įvykio vietoje:
Funkcionalus elektroninis parašas - surašyti
protokolai pasirašomi įvykio vietoje.**

Smurto faktas

**Pradedamas IT, automatinis
pranešimas prokurorui (varnele -
planšetėje) apie pradėtą IT**

**BK 140 str. - užtenka
liudytojo parodymų,
IT eiga nestabdoma
(Skiriama užduotis).**

**Chronologine
tvarka išdėstyta
ikitesiminio
tyrimo ataskaita**